

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in učilnicah velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopacetit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Tiskarstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vsem p. t. naročnikom.

Upravni odbor „Narodne tiskarne“, kot lastnice „Slovenskega Naroda“, je sklenil v svoji seji 5. decembra t. l., da se bode pošiljanje „Slovenskega Naroda“ vsem onim naročnikom ustavilo, kateri naročnine naprej ne plačujejo za četrt leta (ali izjemoma en mesec), in sicer brez obzira na naročnika.

Dalje je upravni odbor sklenil, da, ako oni gg. delničarji, ki imajo na svoje akcije še doplačati, tega ne storijo s popolno doplačo in s 6% obresti vred v teku 4 tednov od tega prvega poziva, bodo te nedoplačane akcije izbrisale se iz delniške knjige, resp. uničile se in po §. 8. post. pravil zapade vplačani del delniškemu društvu.

V Ljubljani 9. dec. 1875.

Za upravni odbor:
Dr. K. Ahačič,
predsednik.

Beseda ob svojem času.

Vsi slovenski časniki — največkrat to se vé da „Slovenski Narod“ — so bili zadnje dni pogosto konfiscirani, naročniki tedaj dotične številke niso v roke dobili. Zakaj in kako se konfiscira in kaj more biti vse predmet in povod zaplenjenja, to so naši bralci izvideli iz ugovornih obravnavanj in iz tega, kar smo o tem povedati smeli, ne da bi se drugočasni konfiskaciji navzlic postavili. — Mi pazimo, kolikor se največ dá, mi brišemo in mnogokaj natisniti ne moremo, vse da bi se konfiskacije ognili, ker

nikogar ne more bolj boleti, kot nas, če vidimo, da je naš trud celega dne uničen. Če se je pa gotovo vselej konfiskaciji ogniti nemogoče, za to ne more noben urednik v Avstriji, ako hoče izdajati slovenski list in neče nemških vladnih ljudij itd. hvaliti, in ima tako raztegljive kazenske paragrafe pred soboj, kakoršni so v našem zakoniku.

Dobili smo tri, sicer anonimna pisma, ki nam očitajo: pol tedna „Slov. Naroda“ ne dobimo. Mogoče je, da so ona pisma iz protivnega tabora, a nemožno nij, da so iz domačega od posameznikov. Naravno je, da nij zadovoljen, kdor za svoj denar ne dobi tega, kar je naročil, kakor je naravno, da nas ne konfiscirajo, da bi nam koristili.

Vendar morda smemo opomniti one, ki so nevoljni, kadar se tiskovna svoboda pri nas izkazuje, da terja njih narodna čast, solidarnost narodne stranke, ideja svobode katerej list kot žrtva zapada, skupnost in sobojevnost terja od vsacega uda naše narodne stranke potrpljenja!

Kaj je češko naredno novinarstvo uže po konfiskacijah prestalo, in ima kakor naše še sedaj prestajati in nikdar se češko naročujoče občinstvo proti temu nij pritožilo! — Hrvatom pod Rauchom so bili vsi narodni časniki zatrti, uredniki so morali iz dežele bežati in iz tujega so novine v domovino pošiljali, ali narodna stranka nij godrnjala nego jih podpirala, vzdrževala! — Torej v časih bojov in nevarnosti je treba večje pomoči, vztrajnosti in vztrpljenja, a ne malostnega sodičenja in zabavljanja.

V državnem zboru

je Plenerjevo zaničevanje, ki ga je izrekel v prejšnji seji govorniku zdanje vlade, ministru Pretisu, bilo tudi v poslednji seji 9. dec. na vrsti. Predsednik Rechbauer je namreč pred sejo izjavil, da on meni, ka izraz zaničevanje prekoračuje mejo dostojnosti in parlamentarne šege za to ga zavrača. Mladi Plener se je zahvalil predsedniku za obliko v katerej je zavrnilo dobil, ali rekel je, da bi bil vsak drug isto tako govoril v svoji razburjenosti, če se mu bi očitati osobni motivi, kakor so se njemu. Predsednik je v tem odgovoru videl da samo preklic one besede bi dostopen bil, in zopet Plenerja parlamentarno posvaril. S tem je bila stvar končana, ki se nij še v nobenemu parlamentu godila. Pač se krešejo drugod opozicija pa vlada in njena stranka, ali da bi en ud vladne stranke ministra iz svoje stranke z „zaničevanjem“ javno pital, to je unikum.

Potem je bila specialna debata o proračunu. Moravec Wurm je pri naslovu „dispozicijsfond“ vstal in proti dovoljenju te svote 50.000 gld. govoril, ker ta denar gre za oficijozne časnike, vlada pa nij nič izbirljiva, kar se njenih časnikov tiče; pri volitvah se je podkupljalo. Nekdaj je kar deževalo koncesij za lopovske čete. Zadnji krajevar se je iz žepa državljanu vzel, da se je sleparstvu dal. (Predsednik govornika opominja.) Govornik govori obširno, kako mala obrtnija škodo trpi. Izreka koncem misel, da je dokazal, da ministerstvo ne zasluži zaupanja, ker svoje življenje pita le z ustavonevero (verfassungsuntreue), (na kar ga zopet predsednik opominja), a Wurm na-

Listek.

Boris Miran.

(Spisal Emil Leon.)

I.

Če sem se svojemu sreč v tolažbo namemil denes o Boris Miranu z vami govoriti nemam namena takisto suhoparno, literarično estetično staviti svojih besedij ter vam podati bog ve kakó učeno kritiko. To bi bilo močno nevarno. Vsaj si ravno na tem polji ležijo kritiki naj bolj v lasih. Kar pravi eden denes, to drugi uže jutro raztrga.

Gospica! le obrnite se tija mej Nemce i takoj vidite, kako se kuje grof Platen tu v zvezde i tam ga mlado-nemška kritika valja po blatu. In Heine? Tu vam bodem povedal, kako da, i je bilo. Iz profesorskih katedrov dajali so se svarilni nauki, i na ubozega pesnika letele so polena. Mi pa smo brali njegove poezije „pod klopjo“ i duša nam je kipela, srce kipel!

Pa čemu v tujino hoditi. Vsaj je pri nas enako! „Koseskega“ dela tiska nam „Matica“ s starodavnimi oblikami a udje njeni majajo glave i jih majajo. Pa Boris Miran? Koliko je bilo krika i šuma, ko je stopil pred svet! Kolikor pustih obrazov se je kremžilo v radost ko je nekov Davorin Bole, don kižotu enak malil po njem i sežgal poezije njegove na „noviškem ognjišču“! Slavni Davorin Bole! Mi pa nosimo Boris Mirana v duši i ljubljence je naš. Tu velja torej, kar pravi Göthe:

Eines Menschen Leben, was ist's doch tausende können
Reden über den Mann, was er und wie er's g'han,
Weniger ist ein Gesicht; doch können es tausende
geniessen,
Tausende tadeln.

Govoril vam torej ne bodem ne o krasoti Boris Miranovega jezika, ne o lepoti njegovih verzov, ne o isti lastnosti s katero se je tedaj, ko je še mej nami bival v časih malo pobahal, češ da edini slovenskih pesnikov ne rabi apostrofa. Govoril bom po

svoje, lahotno, kakor mi pride na misel. Tausende können's genießen!

Gospica! kadar dobimo mi Slovenci kakotenko knjižico novih pesnij, kar se pa sila redko kedaj zgodi, prepričam se naj poprej, kako da poje se v njej o naši domovini. Beseda sladka domovina! To je tvarina, katere so se polastili pesniki vseh časov, i katera se tudi pri nas tako rada popeva.

Gospica! nekda so bili pri nas časi (i to nij ravno davno), ko so bile našim pesnikom „zaljubljene“ še prepovedane, i ko se nij smelo peti, kako se ljubijo dekleta (i če se ozrem na žametove vaše lica, gospica, je to pregreha, katere našim „prvakom“ nikedar odpustil jaz ne bom.)

Tedaj torej obstajala so pesniška naša dela iz dveh vrst. Prva i bolj imenitna bila je namenjena „Bogu“ i le ta se je mučil tako, da bi naši sedanji mladi pesniki, (ko bi ista prepoved še bila veljavna), kakor so s talenti obdarovani, s težavo dobili kako „božjo stran“, o kateri bi se za silo še dalo

daljuje: „Jaz sem hotel reči, da ministerstvo ne spoštuje pravice zborovanja, da vlada zabi §. 19. drž. osn. p. Govornik potem obsojuje sodnije, ki opozicijsko novinarstvo preganjajo s konfiscijami. Veleizdaja je, če to novinarstvo govori o poboljšani zdanjega stanja, in ščuvanje je, če se korupcija in demoralizacija v teh listih šiba.

Dr. Oelz se s predgovornikom ujema. On naglašja, kako je pod zdanjem vladnim sistemom vse gospodarstvo in obrtništvo propalo, torej mora druga vlada in drug sistem priti. Da-si je Nemec, vendar protestuje zoper ono ščuvanje na druge narode v Avstriji (na Slovane), katero si je prevzetna nemško-nacijonalna hegemonija na zastavo zapisala, in ki je v zdanjem sistemu.

Poslanec Heinrich, ustavoverni Nemec, je tudi vladi nekaj resnic povedal. Prvič je vprašal, kaj je treba vladi časnike brez štemplev izdajati (kakor je pri nas „Laibacher Zeitung,“ Ur.), drugič je konstatiral, da mej ljudstvom nij bog več koliko zaupanja do ministerstva, in tretjič je ostro grajal konfisciranje časnikov, ter vladi klical: „stoj.“

Kuranda je zagovarjal vlado in napadel Belkredija in Hohenwarta, češ, da tudi ona dva nijsta nič storila. Valjda mu bodo kasneje govorniki povedali, da nijsta časa imela, ker so ju Kurandje in drugi judje prehitro izpodkopali.

Lienbacher omenja pri številki za javno varnost, da se tu velike svote izdajejo za mesta Dunaj, Praga, Brno, Lvov, Trst. To ne stoji v nobeni razmeri z onim, kar država izdaje za druge občine posebno po kmetih. Torej ali naj občine za javno varnost vse enako iz državne kase skrbi.

Minister Lasser odgovarja, da hoče Lienbacher kmetске prebivalce proti meščanom nadražiti, da so tudi kar se tiče javne varnosti na slabšem.

V seji od 10. dec. je državni zbor skončal budget ministra notranjih zadev in deželne brambe. Denes je minister nauka na vrsti. Tukaj bi se dalo iz našega stališča veliko povedati in valjda se kaj bode. O tem še poročamo prihodnjič, kadar nam dunajski listi dojdejo.

Jugoslovansko bojišče.

I dunajske in druge turške novine morajo konstatirati zadnje od nas poročane sijajne zmage na Plani in Trnovici v Hercegovini. Tudi oficijozna „Pol. Corr.“

Sedaj, ko se največ pripoveduje o turških reformah, počenja Turci največje divjaštvo. Razen 3 žen, ki so jih turški vojaki ranili v Zubcih, posekali so zdaj še 6 žen v Vasojevičih; na Limu so jedno ženo z detetom ubili, dve so pred njimi v vodo skočili in utopili se.

„Obzoru“ se iz Kostajnice poroča, da so i v severnej Bosni pri Topolu bili Turci tepeni, zaradi tega so vstahi navdušeni. — Iz Pounja se „Obz.“ piše želja iz Bosne, naj Avstrija skrajnej sili v Bosni konec učini, t. j. Bosno osvoji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. decembra.

Državni zbor, o katerega sejah poročamo spredaj v članku, odsek za kazensko pravo je sprejel nasvet, naj se smrtna kazen odpravi, kljub temu, da je pravosodni minister proti govoril.

V **ogerskem** zboru so bile zopet burne seje in Magjari so bili zopet opominjeni, da enkrat za nje „pride dan plačila.“ Jurij Pap je očital Magjarom njih intoleranco proti drugim narodnostim, in Miletič je rekel, da je zoper vsako povišanje davka, dokler se nemagjarske narodnosti tlačijo. — Ministerski predsednik Tisza pravi, da je to držanje opozicije nepatriotično (!).

Ustanje države.

Rumunski senat je vladi svoje zaupanje izrekel in željo naj dežela neutralna ostane ali svoje brambovne moči poviša in dopolni.

Iz **Carigrada** neka oficijalna turška nota obeta, da v januarju dobodo turški upniki svoj kupon. — Ob enem se objavlja neka irada, ki obeta reformo sodništva. — Sicer pa mi verujemo vodji mladotarkov, ki je dejal, mi bomo svoje reforme v Aziji izvrševali, ker na spomlad lahko zberemo svoja kopita vkup.

Francoska skupščina je volila senatorja. Ali samo dva: Pasquier in Martel sta dobila potrebno večino, prvi 551, drugi 344 glasov. Sicer so dobili kandidati levicnjakov povprek po 324, a kandidati des-

nice povprek po 317 glasov. Glasovanje se ponovi.

Iz **Berlina** poroča telegram novost, ki se mora le doktrinarjem psevdoliberalizma važna zdeti. Komorna sodnija je sklenila, da se nekovo katoliško društvo „Piusverein“ zapre. In v državnem zboru nemškem so zavrgli predlog, naj ne bi smel brez dovoljenja zborovega noben poslanec zaprt biti. I to je nemško-liberalno!

Dopisi.

Iz Motnika 5. dec. [Izv. dop.] V našej okolici so uže pred več leti kopali na premog. To kopanje je pozneje prevzelo društvo nekaterih graških, tržaških in drugih gospodov. Toda, ker društveno vodstvo nij bilo sposobno za ta posel, pa tudi iz nekaterih drugih vzrokov, propalo je društvo v konkurs in stvar še denes nij razmotana. Celo delavci, ki so imeli po 2 do 3 mesece plače na dolgu, je nijso dobili. Nekateri podvzetniki so pozneje poskušali iskati premog zunaj prejšnjega podvzetja in posrečilo se jim je, da so po težavnem in dragem delu, skoz blizu sto sežnjev dobelo skalnato steno, vendar prekopali do premogovih žil. Motniški premog je gostejši in nekaj starše vrste, kot Savski premog v Zagorju, Trebovljah itd. Za to ima več vrčine, kot poslednji, samo da je nekaj bolj žvepljen. Vse žile merijo poldrugi do dva seznja debelosti. Novo to podvzetje sta kupila zdaj gospoda A. Hoffer advokat in E. vit. Petteani, oba iz Gradca. Odkrita je še do zdaj jako lepa premogova zaloga in upati je vedno boljšega. Težava je samo konkurirata nasproti silno ugodnim premogovim ležiščem pri železnici o Savi, v tem ko je od Motnika do Celja več nego 4 milje do železnice. — Podvzetništvo bo moralo torej skrbeti, da napravi tvornice za izdelovanje družih obrtniških pridelkov, ker se nahaja v okolici sami mnogovrstnih surovin; dosta se jih da pa tudi dobivati od drugod; da se bodo potem dražjeji iz delki dali s cenejimi odstotki voziti do železnice, nego surovi premog. Kurjave je v izobilju, in to je najvažnejše za razvitje in povzdigo vsake obrtnije. — Se ve, da k temu je tudi potreba dobrega in umnega vodstva, kar se

(Dalje v prilogi.)

skovati par verzov. Na drugem (ravno omejenem polji) pa je kraljevala domovina i tej se ve, da se je zažigalo mnogo kadila i mire. V taistih časih je tudi bilo, da je naše domoljubje v hipu zakipelo i da je vsak domorodec, katerega ime so povedale „Novice“, češ, da je tu ali tam v čitalnici prav spretno plesal, takoj menil, da mora igrati kakovo „rolo“. I če se uže nij dalo drugače, prinesle so črez teden „Novice“ domoljubno pesnico iz njegovega peresa in tedaj bi se bilo lahko stavilo, da bo črez mesec imenovan mej imenitnimi.“ Gospica, to je bilo tedaj, ko so nam pesniki se množili, kot glive po dežji, kakor se še sedaj postavim rodijo v naši „Danici“, ter nam prinese vsaka sobota novo pesniško moč, če uže tudi kakega klosterskega fratra, ali pa pekovskega pomočnika. Bog jih živi te Apolonove slugе.

To vse pa sem vam povedal, gospica, da opazite, kako drugač da je naš Boris Miran. Da! Boris Miran ljubi svojo domovino i tej ljubezni podelil je glasove pesniške,

kakor ne pred njim i za njim ne nobeden. To je prava srčna ljubezen, katara nij last vsakemu triglavskemu pevcu, katara prihaja iz navdušenosti i ne iz boleče glave. Ta ljubezen preprega Boris Miranove pesni črez i črez, ter jih nam dela tako drage, tako mile.

Domovine spominja se v mehkih rokah svojega dekleta, v radosti njenih poljubov stopi mu pred oči revna, zapuščena očetnava i želi si od ljubice, zakaj

Kako jaz srečen biti smem,
Ko sladko svojo domovino,
V nesreči zapuščeno vem?

Ta spomin ga spremlja na tuje:

Pozdrav moj čuješ zlata domovina,
Poslan iz daline ti dežele tuje.

Ta spomin greni mu ure življenja:

Ki koder hodi za teboj se joka,
Ko dete, ki je mater izgubilo.

Ta spomin ga navdaja, ko zre prekrasne poredne porednje, ter mu napolni dušo s tugo:

Kaj mi solza v oko sili,
Ko te gledam lepa voda?

Oh spominjam se naroda,
Ki se tu še bolj mi smili.

Tak je naš Boris Miran, svojo domovino ljubi bolj kot vse:

Bolj ljubim jo, ko vse, ko tebe
I bolj jo ljubil bom vsikdar!
O da ji more pomagati
Iz srca gorka tvoja kri,
Brez straha tebi v bele prsi
Nož roka moja zasadi! —

To je bil naš Boris! Ali sedaj je v grobu i vi, dobra gospica, pa bodete dejali, prav je tako i uže vidim, kako nastajajo te vaše očesa modrozeleni, kot temno morje pred viharjem. Moj bog, zdihujete, tako nas vi ljubite, taki ste vi vsi. I vem, da menite tudi mene mej temi vsemi — i prav nujni čas je, da se poslovim i odtegnem vašemu srdcu. Ko pa zopet pridem, umirilo se je uže vaše srce, tedaj i zopet govoriva v ljubezni o Boris Miranu, i zopet o domorodni njegovi poeziji.

je žalibog do zdaj še pri vsakem tukajšnjem podvzetju pogrešalo, in zato nij imelo nobeno vsepeha, če prav se brojijo stroški uže na sto tisoče, in je menje strokovnjakov, da bi se bilo dalo s polovico prav obrnenih teh novcev več in boljšega doseči. — Upajmo, da se podvzetje to postavi na trdne noge, kar bi bilo v veliko podporo revnej in od vsega prometa oddaljenej okolici in ljudstvu, katero na tesnem prostoru, brez vse posebne obrtnije in zasluska se nikakor ne more rediti s prepičlimi kmetijskimi pridelki, marveč mora velik del prebivalstva iskati dela in zasluska zunaj. Dober uspeh pa želimo tudi gg. povzetnikom! Jako priljubljena vsej oklici sta blgr. gg. Petteania-z družino. Ljudstvo naše si hitro pridobi on, ki ne zaničuje svetih mu čutov in navad, kar se tako rado godi pri onih, ki pridejo s tujega k nam. Pustimo vsakemu svoje! — Dne 4. decembra na god sv. Barbare, kakor povsod, napravilo je tudi tukajšnje rudarsko podvzetništvo primerno veselico i predstavo na odru. Ne omenjal bi tega, ker veselica ne more ravno veljati razvitemu delovanju in tudi za naše ljudstvo nij toliko zanimiva v nemškem jeziku; bila je napravljena največ iz družinskih namenov. Omeniti jo bočem le za to, ker smo videli pri njej, da pošteni tujci ne zaničujejo lepoglasnega jezika našega in naših produkcij, kakor to delajo naši odpadniki. Slišali smo in s pohvalo so bile sprejete: pesen „Kje dom je moj“, kompozicije „Na jezeru“ in druge slovanske. Tako je lepo!

Iz Gradca 7. decembra [Izv. dop.] (Pravda Tauschinskega — dalje.) Včeraj so se ves dan pisma do pripadnikov stranke, zapisniki raznih policijskih uradov, sodnij itd. čitala. Denes pred polu dnem prave obravnave bilo nij, le vprašanja vseh je devet in trideset — so se čitala, popravljala, kakor bodo porotnikom predložena. Tudi neko pismo od grofa Hohenwarta je došlo predsedništvu, v kojem naznanja, ko je bil dobil svoje dni pismo iz Gradca — Tauschinski in bivši varuh pisma v konceptu, Stradner, tajita tudi zdaj odpošiljatev tolikokrat omenjenega pisma a pokazal mu je pot v papirni koš. — Hohenwartovo pisanje, koje je pisal, čitavši časnike, poročujoče o onem pismu, nij bilo prečitano, ker je bilo zaslišanje priči in čitanje aktov uže gotovo. A itak je došlo pismo še v pravem času tako, da ga je drž. pravdnik v svojem govoru lahko dobro rabil, ne direktno, a tem bolje indirektno. Po polu dne ob štirih je začel državni pravdnik svoj celó štiri ure trajajoč govor. Glavni ali občni del govora, zadevajoč delavsko gibanje, stranko socijaldemokratov in Tauschinskega, je trajal tri ure. Mož je govoril mirno in jasno, važne reči za podlago obtožbe je ponavljal, posebno ostre izraze iz pisem je v svojem govoru prav prilično rabil, celó pesni je deklamoval cele; on se nij le ofenzivno, ampak tudi defenzivno bojeval. Pred vsem si je prizadeval, dokazati, ka je država in človeška družbina res v tej nevarnosti, o katerej je v zatožbi govor. Pri svojem težkem poslu ga podpira misel, ka bodo porotniki kljubu vsem okoliščinam dali pravu, kar mu gre. — Razsodbo v predstojećem slučaju smatra teško in važno, ker prevaguje vse enake slučaje, koji so se po novem postavnem redu razpravljali. Po

izpovedanji zatožencev samih so, pravi drž. pravdnik, njih načela sedanjim državnim in političnim upravam diametralno nasprotna. Ali je socijalno vprašanje opravičeno, in kako daleč, tega razpravljati ne more, ker mu je na vprašanja odgovarjati, je-li podvzetje zatoženca tako, ka ima za svrhu posilno spremenitev obstoječe vlade, upor in meščanski boj. Govornik navaja paragrafe, proti kojim so po njegovem mnenji zatoženci grešili, on jih razlaga, razjasnuje po mnogih drugih paragrafih, primerja njih zadržaj s činom zatožencev itd. Zatoženci se imenujejo socijaldemokratje, ime, kojega mnogi rabé, a redki razumé. Govornik naglašá, ka se je kot spremljevalec socijalizma kmalu pokazal komunizem, koji tirja za vse ljudi enako pravico do uživanja zemeljskih darov, v čem tiči nevarnost za državo in družbino. Nemški delavci so prvi leta 1484. poziv obelodanili, koji na koncu pozivlja proletarce vseh dežel k zedinjenju. Veliko delavsko zborovanje v Londonu 28. septembra 1864 je postalo zibelj internacionala. Ta zbor je imel mnogo drugih enakih v posledku, koji so časoma sledeča težnja svetu pokazali: Pridobitev politične moči, spremenitev posestva posameznih v posestvo družbinsko, odpravljenje individualnega posestva, zedinjenje delavcev vseh dežel v eno veliko stranko. Zbor Hagski je celó zaključil, ka se morajo težnje, ako drugače njih izvršitva nij mogoča, s silo izpeljati.

Govornik polaga tudi tej stranki sledeče besede v usta: „Kar mi razrušujemo, nij trinog, ampak trinoštvo, mi ne potrebujemo vlad, ker nas njih dače tiščé, mi nečemo armad, ker nas one moré, mi nečemo religije, ker ona pamet uničuje.“ Ona točka Eisennachskega programa o ljudovladi se je izpustila v programu socijaldemokratov, vedvši, ka v monarhiji ne sme na dan. Govor je bil dalje o pristopu Tauschinskega k stranki, o njegovem delovanji tukaj. Govornik se trudi, dokazati, ka je centralni odbor kot taki obstal, ka je v interesu stranke deloval, ka je bil T. njegova glava. Tudi oznanovanje njegove vere, „Botschaft“, je imelo smoter, razširjevati ideje socijaldemokratične. Obstanek tega odbora, kojega dokazati si je drž. pravdnik jako prizadeval, kovanje in širjenje pesni „Aufruf in an den Mond, 2. Theil“, je podlaga zatožbe veleizdaje proti Tauschinskemu.

Drugi zatoženci so se istega prestopka veljavnega zakona krivi storili, deloma kot udi centralnega odbora, Hanke kot pisatelj pesni „Leierkasten“ vrh tega, deloma kot razširjevalci pesni, deloma ker nijso sodniji teh rečij naznanili.

Pri vseh drugih zatožencih, razven Josipa Ledererja, se državni pravdnik nij dolgo mudil, ter je končal svoj govor. Zatožencev nij se nobeden obširno zagovarjal, tudi Tauschinski je le par besed govoril do porotnikov; isto je storil Wanke. Vsi drugi so govorjenje in zagovarjanje prepustili zagovornikom, koja bosta jutri ob devetih začela. Prej ko ne, bode obravnava jutri celi dan trajala, in še precej notri v noč. Takih govorov sicer ne pričakujemo, kakor so jih poslušalci v Rimu pred kratkim slišali, toda priložnost in materijal je skupaj še za večje in dosta zanimivejše govore. Upajmo tedaj najboljšé.

Iz Gradca 8. decembra [Izv. dop.] (Konec in razsodba.) Obravnava je začela denes z govorom zagovornika Tauschinskega, Berggruena. Po mojem mnenji govor nij posebnega utisa na porotnike učinil; mož je govoril jako hitro, a nikjer nij pokazal posebne živahnosti in vnetosti za predmet, nekateri ostri napadi na državnega pravdnika katere pa je predsednik zavrnil takoj, so se storili. Protigovor njegov je obsegal edino le Neudörfprogram in dve pesni in Tauschinskega „poziv“ in „pesen na luno“. O prvem pravi, ka nikakor nij državi nevaren, ker je ona točka, koja govori o ljudovladi, bila izpuščena in ker je v interesu delavcev ležeče, ka Avstrija pod sedanjo dinastijo ostane tudi na dalje.

Z drugimi točkami se, kakor je govornik vedel povedati, zdaj celo vlada bavi; ona posvetuje o zastopstvu delavcev, o temelji, na katerem bi se to zastopstvo ustanovilo; vlada je po mnenju zagovornika vse druge točke programa akceptirala, iz česa sledi, ka jih hoče nekako tako izvesti in ka jej nijso nevarne. Ker je ona točka o ljudovladi se izpustila, program nij več identičen z eisennachskim. Kar se tiče pesni in poziva, nijsta v očeh zagovornika nikakor nevarna in škodljiva državi, ker imata sicer ostre izraze a druzega nič, ker nijsta bila razširjena. V svojem govoru je govornik tudi omenil Alfonzovo afero ter je iz takratnega obnašanja stranke kazaljeno miro-ljubnost in vnetost za mir in red, naglašal je njeno moč, katera se je v tem slučaju pokazala, ter vlado primorala, jo oficijalno priznati. Tukaj zagovornik posebno naglašá zasluge Tauschinskega v tem oziru, kakor sploh njegove lastnosti, katere nijso Tauschinskega pustile na katedru, v akademiji, katere so ga marveč primorale, ka je svoje moči, svoje talente posvetil in podaril najbolj zapuščenemu stanu, stanu delavskemu. Govornik je do dobrega prepričan, ka so zatoženci nekrivi in ka jih bodo tudi porotniki za take spoznali.

Drugi je govoril dr. Kozjek. Njegov govor je kazal skozi iz skozi vnetost za predmet, globoko prepričanje o izustenih besedah in stavkih. Tudi on je delal ostre napade na razne osebe in stranke, a ipak nij bil nikjer tako subjektivne sodbe, da bi mogel koga žaliti in predsedniku povod dati, ga v svoje meje zavrniti. Cela obravnava je po njegovem mnenji eminentno politična. Ona je čudna, ker druge osebe — Kappauf — katere so isto zakrivilo, radi česar sede njegovi klienti na zatožni klopi, prost okoli hodi, in ker zagovornik ne more misliti, ka se bode pozneje proti njim ista obravnava vršila. Neudörfprogram on le omeni, a govori tem bolje obširno o poezijah Tauschinskega. Pesnik, pravi govornik je sanjalec. Kar so pesniki uže pisali, a nihče jih nij radi veleizdaje tožil. Kako bi stranka mogla meščanski boj vneti, ker nema Uhatiesovih topov, denarja, ljudij! Kje bi začela boj, ker bojišče nikjer nij zaznamovano in pesnik sam svoj boj v više, nevidljive dele sveta postavlja. Govornik je v tem in mnogih družih slučajih poln sarkazma in ironije Dober kos materijala celo ne sliši k obravnavi, drugi se tiče obravnave, v kateri so bili nekateri zatoženci z drugimi tovariši uže itak obsojeni, tako, ka podaja zatožba raz-trgano, raznešeno in temno podobo. Govor-

nik graja ravnanje okrajnega glavarja v Badnu, koji je kongres prepovedal, akoravno je bil oblastnji naznanjen, bolje bi bilo in tudi pravilnejše, ako bi kongres svojo nalogo rešil, ker bi vladni komisar lahko bil zborovanje nadzoroval. Ker pa to delavcem nij bilo dopuščeno, ker so videli, ka se jim one pravice, koje jim postave dajejo celo pridružujejo ali kratò, ker delavci z vsemi močmi na to delajo, ka zadobe politično veljavo kot stranka, so se morali umakniti na ogerska tla; a tudi tam nij se nič zgodilo, kar bi moralo zatožbi o veleizdaji za temelj služiti, ker je vlada znala za zborovanje ker je zbor razgnala, udeležnike zaprla in v domovino poslala. Ker je tedaj vlada gluha nasproti terjatvam delavcev, ker so razni zbori, do katerih so tolikokrat uže peticijonirali vedno gluhi, ter njih pravična in časuprimerna zahtevanja odbijajo, bi ne bilo čudo, ako bi sem ter tija nekoliko postaven pot zapustili, a to se itak nij zgodilo v predstojećem slučaju. Svoje stanje po postavnem potu zboljševati, pak ne more nikomur zabranjeno biti. Tak in enak je bil ves govor dr. Kozjeka.

Sklenil je, ka bodo porotniki vsa vprašanja z — ne — odgovorili. Oba zagovornika sta govorila okolu dve in pol ure. Govor zadnjega govornika je učinil gotovo v svojem obnem delu, kakor tudi v onem, tikajočem se Josipa Ledererja — najmlajšega zatoženca — dosta večji ntisek od onega, prvega zagovornika. Včeraj in danes je dvorana prepolna poslušalcev, posebno mnogo je zastopnikov krasnega spola. Vstop je dovoljen le proti vstopnim listom.

Državni pravdnik je še pred poludnem repliciral, zagovornika sta duplicirala in popoldne je predsednik resumiral. Porotniki so šli ob 6. uri na posvetovanje ter so rezultat oznanili ob enajstih v noči.

Vsi zatoženci veleizdaje nij so krivi, Josip in Franc Lederer, Kollman in Feitel-meyer so celo nekrivi, Tauschinski in Wanke sta kriva šuntanja in obsojena na tri mesece ječe, Hochreiter na dva meseca.

Domače stvari.

— (Iz Maribora) se nam piše, da bo de volitev novega odbora v Mariborskeji čitalnici, vsled nagle smrti tasta predsednika g. Pajka, t. j. vsled pogreba ob 3. uri popoldne, volitev še le po pogrebu, t. j. ob 4. uri popoldne, kar v imenu tajništva naznanjamo.

— (Iz Maribora) se nam piše: Ob novem letu se bode čitalnica Mariborska preselila iz dosedanjih prostorov v nove, in sicer v hišo gospe Marije vdove Šramlove, kjer je čitalnica imela v začetku svoje prostore. Tam je bila v cvetu svojem. Stanovanje, katero bode imela čitalnica je jako pripravno, in upamo vsi, da se bo zaspana čitalnica zopet oživila. Da bi le naši mladi gospodje ne hodili rajši v kavarne in gostilnice, nego v čitalnico.

— (Svobodo tiska) celjska okrožna sodnija bolj spoštuje, nego nekatere druge sodnije po svetu, ki vse še tako prisiljene konfiskacije kar potrjujejo, ker ona konfiskacije zadnjega mariborskega „Slov. Gosp.“ nij potrdila.

— (Dr. Vošnjakov) jako obširni govor v državnem zboru prinesemo po steno-

grafskem zapisniku preveden v prihodnjem številki.

— (V Ponikvi) pri Celji je bil od želzniskega vlaka neznan mož povožen in je precej mrtve ostal.

„Narodne Šoli“ v Ljubljani

je došla lepa svota 13 gld. 10 kr., katere so blagodušno darovali Cerknški rodoljubi ob priliki domače veselice pri g. županu.

Odbor „Narodne šole“ potrjuje sprejem te lepe podpore, ter se iskreno zahvaljuje milim g. do-brotnikom.

V Ljubljani 8. dec. 1875.

Odbor.

Tranica.

9. decembra:

Evropa: Murnik iz Radovljice. — Paschanda iz Trsta.

Pri Nona: Hafskost iz Hrastnika. — Rupl iz Bleda. — Leskovec iz Idrije.

Pri Mateti: Polak iz Dunaja. — Wirth iz Beljaka. — Müller iz Dunaja. — Dolenc iz Kranja. — Schwab iz Dunaja.

Dunajska borza 11. decembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	30	kr
Enotni drž. dolg v srebru	73	60	„
1860 drž. posojilo	111	80	„
Akcije narodne banke	925	—	„
Kreditno akcije	206	70	„
London	113	35	„
Napol.	9	12	„
C. k. cekini	5	33 1/2	„
Srebro	105	65	„

Zlat ključek žepne ure zgubljen!

Kdor ga najde naj ga blagovoljno odda v administraciji „Narodne Tiskarne“ za primerno nagrado.

Podpisani z žalostnim srcem daje na znanje, da je njegov tast, gospod

Janez Wellner,

pekar in posestnik v Mariboru,

10. t. m. ob 6. uri zjutraj po dolgej boleznij v svojem 67. letu mirno v Gospodu zaspal.

Za rodbino:

(429)

Janko Pajk.

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo vrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižani ceni storiti, katera se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Hugo Turk.

trgovca na starem trgu št. 154, priporoča svojo veliko zalogo kramarskega blaga, posebno vsake bire platna, kotenine in izvrstnega sukna vse po nizkeji fabriškeji ceni. Tudi ima bogato zalogo dunajskih vencev in pušljcev vsake bire. Ravno tako priporoča izvrstne spulce svile in cvirna črne in bele za šivalne stroje po nizkeji ceni. Posebno se priporoča vnanjim kramarjem. (1)

Marija Drenik,

kupčija poleg nunske cerkve št. 32.

Zaloga najnovejših pričetih in izdelanih stikarij; volnate preje za stikanje, pletenje; priprave za stikanje se svilo, šeniljo, zlatom in jagodi; vse priprave za šivanje, pletenje, stikanje; galanterijskega blaga, bizoterije, igrač, umetno rezanih lesenih izdelkov. Po nizkeji ceni. (1)

Cerkveno orodje vsake bire,

muštrance, gotične in vsacega d. uzega zloga, kakor tudi kelhe, svečnike in svetilnice izdeluje in popravlja, posrebruje in pozlatuje v ognju po najnižji ceni in se priporoča č. g. duhovnikom

V. Zadnikar,

na št. Peterskem predmestji št. 143. (1)

Jan. Nep. Horak,

rokovničar, odkrivan s srebrno industrijno svetinjo priporoča svojo zalogo (v judovski ulici št. 224) vsake bire glase rokovic in rokovic za prati, vezila za počene, usnjate spodnje hače, zavrtnike elastične obramnike, podveznike itd. kakor tudi drugo v to stroko spadajoče blago. (2)

„Konkordija“,

zavarovalno društvo proti ognju in na življenje se priporoča za zavarovanja po najnižjih cenah. Glavni zastop pri A. Androjni, postne ulice, št. 55 v Ljubljani. (2)

Gostilničar Jurij Dolenc,

na Poljanah št. 24 „pri mesarskem dvorišču“ toči izvrstna hrvatska in dolenjska vina po nizkeji ceni, tudi kupuje in prodaja poljske pridelke vsake bire. Pri njem je vedno velika zaloga. (2)

Najboljša dolenjska in bizeljska

stara in nova vina na debelo in drobno prodaja na starem trgu št. 152 Josip Ribič prav po nizkeji ceni. Vnanje naročila točno in vestno oskrbuje. (2)

V pekariji Josip Čada,

na starem trgu št. 33 dobi se vsak dan 3 krat frišno pečeni kruh vsake bire zemlje kifelci štruce itd. tudi se prodaja izvrstni in okusni kruh vsake bire na vago in sicer po nizkeji ceni nadalje sprejema kruh za peči, in prodaja izvrstni žrvenjak. (2)

Pri Mihael Pakicu,

trgovcu v Ljubljani (štacuna za vodo, magacin v gledališkeji ulici) je zaloga vsake vrste lesenega hišnega in kuhinjskega orodja slamatih izdelkov, žime za blazine, dratenih mrež, žimatih sitov, pletenih korb itd. vse po nizkeji ceni in izvrstno blago domačega izdelovanja. (3)

Pri R. Miklaucu,

trgovcu v špitalskeji ulici v Ljubljani, dobi se vsake vrste kramarsko blago poleg pa tudi še vsake vrste suknenege blaga za hlače in suknje bele kotenine vsake vrste lep porhent in izvrstne tibet itd. in sploh dobro blago in po nizkeji ceni. (3)

Gostilna in pekarija

Antona Avbelna v st. Peterskem predmestji tik gostilne „pri caru“ priporoča se p. n. občinstvu zaradi izvrstnega vina in tudi jedil in posebno pa potnikom za prenočišče zlasti Gorenjcem ki se z Rudolfovo železnico pripeljejo, tudi je sploh pri njem sve prav po nizkeji ceni. (3)

Fr. Sark, krojač

na dvornem trgu v Kastnerjeveji hiši, izdeluje najtepiše in najmodernejše obleke vsake bire po nizkeji ceni, tudi ima zalogo mnogovrstnega blaga po istej ceni kot v štacunah. Naročila se brzo izvrše. (5)

Knjigovez E. Hohn

na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani, prevzema in izdeluje najhitreje, najcenejše vsake vrste dela. Posebno se priporoča č. gosp. duhovnikom. (5)

Dober kup

kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno prodaja mnogovrstno kramarsko blago Janez Vičič v Ljubljani na glavnem trgu. (6)

V Josip Levceveji

speceriskeji štacuni na št. Peterskem predmestji št. 18 tik mesarskega mosta dobi se najboljše blago potem štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pridelke žizol, krompir, črešnje, repo, zelje, orehe itd. (5)

V kavarni Landrla,

na glavnem trgu št. 10 je najboljše kava najboljši liker, mnogo slovanskih in nemških časopisov potem tudi lep in dober biljard. Postrežba izvrstna. (6)

Mizarska dela.

Najboljša najlepša vsake bire in po nizkeji ceni dobivajo se jedino le pri Josipu Regaliju št. Petersko predmestje št. 99. Naročila se brzo izvrše. (6)

Obleko vsake bire

izdeluje najmodernejše in najhitreje jedino le Fr. Železnikar, na stolnem trgu vis-à-vis stolne cerkve. Posebno izvrstno izdeluje surke in jednako narodno obleko. (6)

Črevljar Jakob Škerbinec,

v gledališkeji ulici št. 19 izdeluje vsake bire najboljše črevlje na drobno in debelo; potem prodaja tudi Tržiške črevlje na debelo in drobno po nizkeji ceni. (6)

Voščene sveče,

najcenejše, najlepše in najboljše za cerkve, pogrebe, trgovino in domačo rabo, potem med in vosek, kupuje in prodaja Oroslav Dolenc v gledališkeji ulici št. 40—41. (6)

Zalogo mnogovrstne mašne obleke

v Ljubljani poleg Franciškanskega mosta št. 45. priporočam z izdelki iz jako slovečih fabrik ki so bili pri dosedanjih razstavah često pohvaljeni ter prodajam vse po nizkeji fabriškeji ceni. Prevzamem tudi vezenje (štrikarijo), montiranje cerkvenih zastav (Olahimov) itd. ter vse izvršujem vrlo pazljivo. (3)

Ana Hofbauer.

Ferdinand Rudl,

hiša banke „Slovenije“ v zvezdi, priporoča svojo veliko zalogo mnogovrstnih oljnatih podob (Oelfarbendruckbilder) in srečlov po najnižji ceni. (2)

Gostilničar „pri Sokolu“

na stolnem trgu, priporoča svojo uže staro gostilno. Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizkeji ceni. (6)

V krčmi „pri Mehikancu“

tik deželnege gledališča v Kolmanoveji hiši, točijo se izvrstna vina, dobijo se dobre klobase, pečenka in druga jedila po nizkeji ceni. (6)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsno, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalc in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svētovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vs stransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svētovalc. Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je valed rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let aučilo.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah in abletah 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Proslaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in spicerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-najaka hiša na vse kraje po poštnih nakaznostih ali povzetkih. V Ljubljani Ed. M. Ehr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. P. Odamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (279.)

Gospem in gospodičinam

se priporoča v hišo in na dom

(427—2)

Tereza Hubmajer,

šivilja, Florijanske ulice, h. št. 64.

Naznanilo.

Vsake vrste elegantno

obleko za gospode

izdeluje 20 % ceneje kakor drugod

V. Wenko,

krojač za gospode,

št. 168, poleg Hradeczky-jevega mosta, št. 168.

Najnovejše snovi za gospode, kakor tudi izgledke ima zmirom v največjem številu na ogled. (430)

„Goto“ je sloveča, nepremočljiva priprava za mazanje usnja Amerikanca Mr. Vuj. Swiftona.

„Goto“ je lepodišeče, naredi vsako obuvalo nepremočljivo, katero se s tem namaže.

„Goto“ obvaruje obuvalo pred vsako mokroto ter ostanejo noge vedno suhe.

„Goto“ ubrani tedaj marsikatero bolezen, katere začetek so gotovo mokre noge.

„Goto“ naredi vsako usnje, kakor tudi konjsko opravo trdno, mehko in elastično in zapreči vsako vnanjo mokroto.

„Goto“ je posebno koristno za gospode vojake, lovece, graščake in gozdne uradnike itd. kupi in poskusi sploh vsak, kdor hoče dobro hoditi in o mokrem vremenu ohraniti hoče zdravje.

„Goto“ razpošilja na vse kraje proti poštnem povzetku na debelo in na drobno glavne- nega zastopnika Woschnagg-ova zaloga v Ljubljani, kólodvorska ulica šte. 107.

„Goto“ dobiva se v Ljubljani še pravo pri vseh slovečejših čevljarjih v glavnej tabak trafiki in v več družih na plakatih znamenovanih prodajalnicah.

„Goto“ velja navadna škatljica . . . 40 kr. velika . . . 75 „

Prodajalec doboho „rabat.“

Pravo, nedišeče in okusno

olje iz sala dorševih jeter,

fršno napolajen.

Skušeni pomoček proti prsnim in pljučnim bolečinam. (395—9)

Z nakazom o rabi v steklenicah po 70 krajc.

Pravo dobiva se le pri Viktorju Trukóczy-u, glavni trg 4, „Einhorn“ lekarna v Ljubljani.

Lekarna Piccoli.

„K angelju“ v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje, pasovi za počene, uretralne in maternične brizglje.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajskeje svetov- nej izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenju in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začena, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatej 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino boleznih, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver, beli in rudečkast. Iz- ključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvr- stost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabod- išče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj- šajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—153)

Naročila se izvršujejo vračajo- čoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Prazno stanovanje

za oddati vsaki dan. Dolnje Poljane št. 61. (424—3)

„Zvon“

začne izhajati z novim letom, po dvakrat v mesecu na celi pól. Naročnina mu bode: Za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold.; učen- cem in dijakom (po več listov skupaj v za- voji) 3 gold. na leto, 1 gold. za 4 meseco.

Naslov: An die Redaktion der Zeitschrift „Zvon“, Wien, Hernald, poste restante, Na Dunaji, 1. decembra 1872.

(432—1)

Jos. Stritar,

Wien, Ottakring, Hauptstrasse 23.

Radgostski univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporoča se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bo- lečine, posebno za sušico, želedečevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočej se pljučnici!

Veliko število priznanskih pisem razpo- lagajo se v prepričanje.

Javna zahvala.

Gospodu J. Seichertu, lekarju v Rož- novu v Radgostskem.

Čestiti gospod!

Po dostanem nevarnem pljučnem vnetji mučil me je cele tri leta suhi kašelj in po- navljajoča se hripavost. Pretečeno jesen po- stalo je moje žalostno stanje tako hudo, da sem celo kosce vstrdene krvi izkašljal in trpel sem pri tem zaradi prebavenja in telesne slabosti, mrzlice in ponočnem me jako slabe- čim potenji. Zdravnik — moj dobri prijatelj — konstatiral je začetno jetiko!

Po dolgem brezuspešnem zdravljenju po- skusil sem vsled sveta mojega zdravnika kot zadnji pripomoček Vaš Radgostski univerzalni čaj, kateremu se zahvaljujem uže mnogi v našem mestu za zopet pridobljeno zdravje, ter rabim za olajšanje suhega in žgočega kašljanja Vaše Rožnovske celtilčke.

V kratkej dobi zboljšalo se je moje brez- upno stanje tako, da se čudijo vsi moji znanci, kakor tudi moj zdravnik, kateri ni- kakoršnjega ozdravljenja nij upal.

Kašljanje nehala je popolnem, ravno tako nijsem več kri pljuval in nehala je tudi po- nočno potenje, povrnil se je zopet tek in močnejši kot poprej, in tako pridobilo je moje slabo telo zopet poprejšnjo krepost in elasticiteto.

Komaj po četirtinednem uživanju sem po- polnem zdrav in vesel in zahvaljujem moje ozdravljenje poleg bogu jedino le Vašim pri- pomočkom.

Prosim Vaše blagorodje mojeje starej ma- teri, katera uže četiri leta trpi na srčnem bodenju in težkem dihanju, priposlati proti poštnem povzetku dva paketa tega čaja in ravno toliko škatljic maho-rastlinskih celtilč- kov in želim iz srca, da bi ta izvrstni lek in nedrago hišno zdravilo zasluženo splošno pri- poznanje pridobilo, ter ostajam s posebnim spoštovanjem Vašemu blagorodju hvaležni

Ivan Celeryn, kaplan.

Cerhovice 14. aprila 1875.

Od tega po zdravniškeje razložbi in pred- pisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gold. av. velj. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebej.

Radgostski univerzalni čaj in Rož- novski maho-rastlinski celtilčki dobi- vajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovu (na Moravskem) in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnem po- vzetku.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, A. Beinitz v Celovci, W. König v Mariboru, Anton Nedwed „zum Mohren“ v Gradcu in J. Cejbek v Za- grébu. (392—4)

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih štacunah materijalnega blaga.

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik **Graca**, uz koje se nalazi Panzionat za bolesti od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povr. mora. Od Graca leži po šahata udaljeno. Bolesti se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje takodje najnovije zgrade (apparate) lekarske.

Izveštaje podeljuje Upraviteljstvo (Direction).

(315—12)

Verbovčev mlin

šestih tečajev,

v spodnjih Gameljnah hiš. štev. 28,

se daje pod pogoji, kateri se izvedó pri lastnici

Marjeti Dečman takoj v najem. (431—1)

Beste Nähmaschine der Welt.

(166—16)

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisu nemu!

Poleg originalnih

Howe-strojev

se nahajajo pri meni skoro vsi znani

šivalni stroji

inozemski, po zelo znižanih cenah in v veliki izbiri.

Vse je reelno in se daje garancija.

Tudi plačila na obroke.

Ljubljana,

judovska ulica, št. 228.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

Po deželi sprejema moj potovalec, g. **J. Globočnik** uljudno vsa naročila, ter ob jednem podaje potreben poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zarad slabe kupčije našo tovarno **kitajskega srebrnega blaga**

razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih stroškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljamo na zahtevanje **franko**.

Znižane cene:

	poprej	sedaj		poprej	sedaj
6 kavnihi žlic	gl. 3.50	gl. 1.40	1 hraničica za maslo	gl. 5.—	gl. 2.—
6 miznih žlic	7.50	2.70	1 par svečnikov	8.—	3.—
6 miznih nožev	7.50	2.70	6 parov podložkov		
6 miznih vilc	7.50	2.70	za nože	5.—	2.50
1 žlica za juho	5.—	2.30	1 kleščice za sladkor	2.50	1.—
1 žlica za mleko	3.50	1.50	1 cedilo za čaj	1.50	—60
1 sladkornica s ključem	14.—	8.—	6 desertnih nožev	6.—	2.50
			6 desertnih vilc	6.—	2.50

Tudi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zobotrebnece, garniture za oset in olje, poleg še mnogo drugih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetni nizki ceni.

Posebno opazimo.

6 miznih žlic } vsi 24 komadi vkupaj v elegantnem etuiu
6 miznih vilc } na mesto za gl. 24 samo za gl. 9.50.
6 miznih nožev }
6 kavnihi žlic }

Ravno isti iz **Britanijskega srebra** vsi 24 komadi v elegantnem etuiu samo gl. 6.50.

Naročila iz dežele izvrše se nemudoma proti poštnem povzetju.

Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

Izdatelj in urednik **Josip Jurčič.**

Za saisono!

Vedno velika in bogata zaloga volnatega blaga za obleke, Rips, Lustre, Diagonal- in blago za plaide, stanovitne barve Kosmanoser-berkal, moderna barhenta za oblačila, vrvičasti in piket-barhent.

Najnovejši:
Kniker boker in tartif nopé.

27 kr.

Zametasti in svilnati traki, široke preproge (tepihe), 1/4 in 3/4 šir. laneno, prejno in usnjato platno, 1/4, 1/2 in 3/4 šifon, lanene-damast-brisavke, servijete, atlas-gradl, sedne, mrežne in mušelinaste pregrinjale, oksford za srajce in drugo manufakturno blago.

Laneno in moderno blago,
garantira za dobro in stanovitno blago,
vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga
prve združene gorske tkalske konsorcije fabrikantov,
Dunaj, Mariahilferstrasse 72,
Pošiljkatve vrše se brzo proti poštnemu povzetju.
Izgledl zastonj in frankirani. (301—24)

Otroci veselite se!

Kdor za božič svojim otrokom napraviti hoče veliko veselje, naj kupi brž, dokler časa je še kaj v našej zalogi, našega obče priljubljenega

Božičnega-Bazarja

po smešnej nizkej ceni za samo 5 gold. a. v., dobi se 27 komadov dečke in dekletca vsake starosti in sicer:

- 1 velika punca, ki poje.
- 1 mehnična plesalna vrtavka.
- 1 Bajacel s cineli, ki muhe lovi.
- 1 Indijaner, plesalec na vrvi v narodnej obleki.
- 1 kompletni porcelanski servis za 6 oseb.
- 1 Orang-Utang, kateri 15 umetnosti napravi.
- 1 zadanski samokres s streljanjem.
- 1 velika domina.
- 1 škatljica polna z igračo.
- 1 karton z vsemi živali.
- 1 polk angleške vojske z vojno pravdo.
- 1 mehan. panorama sveta.
- 1 slavček, ki po sobi leta.
- 1 čisto novi aparat za smejati.
- 1 čarovna piščalka z nebeškimi glasovi.
- 12 komadov jako lepih božičnega drevesa dekoracij.

Vsi tu navedeni 27 komadi jako lepih in novih igrač veljajo samo 5 gold. a. v. in se naročujejo pri

Peter Blau,

(414—4)

Dunaj, I., Wollzeile št. 25.

Razpošilja se proti poštnem povzetku promptno in vestno.

Dunajska največa

27 kr.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a
na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weiburggasse),

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše

za vsako saisono,

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platnenega, modernega, kurentnega in pletenega blaga, svilnate in zametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, poleg še tisoč drugih stvari.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku. (325—18)

Nepristujoče jemlje se nazaj brez zadržka.

Samo v

Pollak-ovej
najstarejšej in slavnjejšej

27 kr.

univerzalnej zalogi blaga
na Dunaji,
Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljšje kakovosti in pravosti blaga vedno najnovejše blago na debelo in na drobno.

Ovčje-volnate oblačilne snove,

najfinnejše in modernejše, za vsako saisono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednojnne in šotsko karirane in sicer: **luster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot** (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvari. **Platna**, vsake vrste prta na mize iz evilha in damasta, gradl, bel in barvast, pregrinjala, chiffon 3/4, celo 3/4 široki; **perkal, turški kreton** poleg tisoč drugih rečij.

Popolna zaloga pletenega blaga, zavratnikov za gospode in gospe.

Največa zaloga svilnatih in zametastih trakov v vsakej barvi in širokosti. **Ovčje-volnate in blond-čipke** tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po

27 krajo.

Razpošiljatev proti poštnem povzetku tajok. Izgledki in zaznamek blaga zastonj in franko. (326—16)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.